

1. UVOD

Tortikolis je deformitet koga karakteriše bočna nagnutost (inklinacija) glave i vrata na bolesnu stranu i torzija lica na suprotnu stranu. Postoji više teorija o nastanku tortikolisa. Razlog ovoj pojavi može biti položaj novorođenčeta u stomaku u posljednjim mjesecima trudnoće. Druga mogućnost nastanka tortikolisa je porodajna trauma. Do istezanja mišića vrata može da dođe ako se novorođenče prebrzo rađa ili presporo, pa je neophodno njeno izvalčenje i vrlo često kada se prvo rada karlica pa tek onda glava. Tada dolazi do pucanja mišićnih vlakana zbog prevelikog istezanja m.sternokleidomasteoideusa što se ne vidi odmah. Posljedica je hematom (oteklina) unutar mišića koji se stvori bočnim pregibanjem vrata u trećoj nedelji bebinog života i može da se vidi i opipa na vratu.

Osnovni znaci urođenog tortikolisa

Na vratu djeteta se se palpira, bezbolan tumefakt veličine lješnika u donjoj polovini m.sternokleidomasteoideusa koji se javlja obično oko 2 nedelje, spontano isčezava poslije 2 mjeseca po rođenju, vrpčasto skraćenje i zategnutost m. sternokleidomasteoideusa koje kasnije nastaje i nagnutost glave na oboljelu stranu sa potiljkom prema ramenu na zahvaćenoj strani, a lice okernuto nagore i na suprotnu stranu. Kao posljedica urođenog tortikolisa javlja se kompenzatorna skolioza sa konkavitetom na zahvaćenoj strani.

Kliničkim pregledom kod novorođenčeta se već na rođenju nalazi skraćenje ovog mišića i hemiatrofija lica. Kod većeg broja slučajeva, tek u drugoj nedelji života, nalazi se tumfekacija vličine lješnika do šljive. Ograničeno je okretanje glave na stranu povrede i ograničeno je spoljno pregibanje glave prema zdravoj strani.

Dijagnoza

Dijagnoza je laka i postavlja se već na osnovu pregleda. Radiografskim pregledom vratne kičme utvrđuje se prisustvo anomalija vratnih prišlijenova (hemivertebra, unilateralna atlantookcipitalna fuzija, Klippel-Feilov sindrom). U cilju diferencijalne dijagnoze različitih uzroka sekundarnog tortikolisa potrebni su odgovarajući dopunski dijagnostički i konsultativni pregledi. Neophodno je uraditi UZ mišića vrata.

Liječenje

Liječenje se sastoji u primjeni : termoterapije, elektroterapije, kineziterapije i terapije radom. Prvo se radi manuelna masaža mjesta gdje je tortikolis, zatim vježbe i eventualno elektroforeza kalijum jodida.